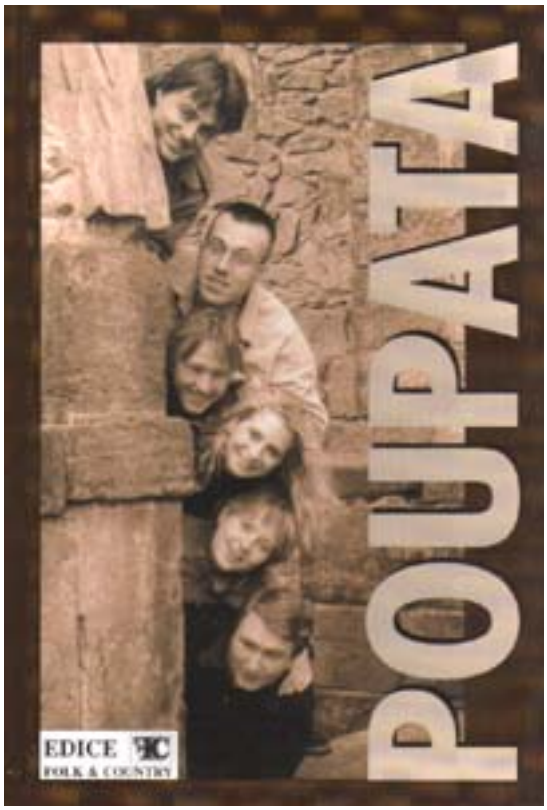
Napsal uživatel Petr Vratný
Úterý, 17 Září 2002 07:00

Koncem srpna se opět rozrostla edice zpěvníků Folk & Country. Nejnovější dva přírůstky nabízí klasickou folkovou tvorbu. Přesto je každý zpěvník tak trochu z jiného pólu. První novinku vydávají Poupata - velmi mladá kapela (věkový průměr kolem 25 let), která však už objíždí festivalová pódia nějaký ten pátek a je v povědomí diváků. Souborný zpěvník si tedy zcela jistě už zaslouží. Oproti tomu Žalman patří mezi zakladatele tuzemského folku a jeho písničky už krouží světem dobrých třicet let. V jeho případě už zdaleka nejde o první vydaný soubor písní. Jen v edici F & C už jeden velký zpěvník vyšel. Podívejme se nyní na oba zpěvníky trochu blíže.

Zpěvník pardubických Poupat nabízí všechny písně z dosud vydaných čtyřech alb. To je určitě dobrá zpráva, protože se nemusíte pídit, zda se do zpěvníku dostala právě vaše oblíbená píseň - určitě ano.

U jednotlivých písní najdete přehledný notový záznam a za ním celý text. Pokud je to jen trochu možné, snaží se autoři vměstnat obojí na jednu dvojstranu. Bohužel je i dost písní, kde to délka textu nedovoluje. Pak vám nezbude, než akordy našprtat nebo si je přepsat I na další stranu přímo nad text.

Tím se dostávám k obsahové stránce zpěvníku. Vlastně až při jeho listování si člověk uvědomí, jak jsou písně Poupat často textově opravdu obsáhlé. Žádný rychlý nástin myšlenky a

blízká pointa se většinou nekoná. Kdo ví, zda právě tohle nebude trochu bránit v širším rozšíření písní Poupat. Příkladem může být podle mě velmi povedený text písně **Nechce se mi domů** .
Příběh plyne logicky a volně bez křeče, má řadu zdařilých obratů, ale při jeho délce bude jen obtížně zapamatovatelný a ve zpěvníku jsou např. právě zde akordy na jiné dvojstraně než samotný text.

Písně jsou ve zpěvníku seřazeny chronologicky podle jednotlivých alb, na kterých byly vydány. Hlavními autory Poupat jsou od počátku Radka Klečková a Vít Troníček. V prvním období se častěji objevuje především jako textař i Radek Novák. O lyrickou textovou složku se nejvíce zasloužila Radka Klečková. Její texty mě považuji za velmi povedené, neutápí se jako některé mladé autorky jen v hlubokých pocitech, ale pěkně maluje poměrně jasné obrazy. Vít Troníček se většinou pouští do vyprávění příběhů. Jak už jsem uvedl výše, někdy jsou tyto příběhy až zbytečně dlouhé, i když nabízí dostatek dobrých textových obratů.

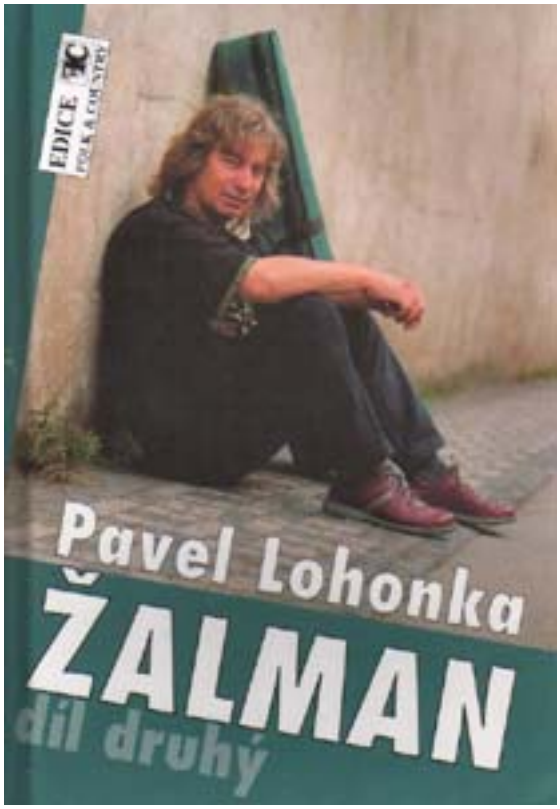
Nejméně vyvedená je ve zpěvníku jeho notová část. Z not není patrné, kde je před refrénem jedna sloka a kde dvě. Někdy je sice uveden alespoň koncový symbol repetice, ale většinou ne. Navíc jsou noty uvedeny často v jiné tónině, než v samotné písni. To se dozvíte před začátkem textu písně. Notová část je tak napsána včetně akordů např. V Cdur a u textu najdete odkaz Originál v Ddur. Jiné písně jsou však napsány přímo v Ddur. Z toho tipuji, že tam, kde jsou noty v jiné tónině než celá píseň, má případný hráč nasadit kapodastr, a tak provede transpozici. Je to ovšem pouze má domněnka. Asi by bylo vhodnější, kdyby rovnou před notami byla zmínka typu Kapo 2 (originál v Ddur). Kromě zmatení čtenáře by se tak předešlo i zmatkům jako v písni **Pozdravy z cest**
, kde se dočtete, že je originál v Ddur a před poslední sloku máte přejít do Ddur - zajímavý absolutní přechod. I přes uvedené nedostatky si však myslím, že pro případné interprety písní Poupat notový a akordový zápis zpěvníku bude dostačovat a poradí si. Faktické chyby jsem v akordech ani notách nenašel (samozřejmě jsem si nepřehrával celý zpěvník).

Zpěvník doplňuje, jak je v edici F&C zvykem řada fotografií z archivu kapely. Jen jsem trochu litoval, že nejdou chronologicky podobně jako jednotlivé písně. Čtenář by si mohl lépe porovnat "malá" a "velká" Poupata.

Netradičním doplňkem jsou naopak profily jednotlivých členů kapely. Tak se dozvíte, že Pavel nemá rád fernet a je ucházející, Šárka měří 168cm a má ráda žirafy, Radek je panna on the

road, Víťa se rád dívá, kde roste červené kapradí a Andrea nechce jet na pustý ostrov. Samozřejmě, že toho je v profilových dotaznících podstatně víc, ale to už si přečtěte sami. Navíc zde můžete na fotkách spatřit Poupata před cca dvaceti lety - příjemné zpestření zpěvníku.

Pokud jsou Poupata vašimi favority, jejich zpěvník vám nemůže chybět. Stejně tak ho můžu s klidným svědomím doporučit i všem ostatním, kteří se chtějí s jejich tvorbou seznámit. Jde o povedenou rekapitulaci všeho, co Poupata dosud veřejně přiznala.

Druhou novinkou v edici Folk & Country je druhý velký zpěvník Pavla Žalmana Lohonky. A jde o dílo shrnující snad všechnu Žalmanovu v této edici dosud nepublikovanou tvorbu.

Největší část zpěvníku obsadily písně z nových alb **Sbohem romantiko, Láska a smrt a ?v roce jedna** . To však neznamená, že by tam byly jen písně nového ? a spolu. Pamětníci a "archiváři" zde najdou i písničky z velmi staré desky **Bělovláska** a také Žalmanovy příspěvky do repertoáru Minnesengrů.

Jen škoda, že zároveň se zpěvníkem nepřišla další reedice Bělovlásky, Troufám si říci, že tohle album folkové publikum příliš nezná a přitom je to jedna z nejrozmanitějších desek, na které se Žalman podílel. Reedice, která přišla po revoluci, byla vydána velmi nenápadně. Sám jsem tehdy měl co dělat, abych CD sehnal. A to jsem o jeho vydání z drobných zpráv věděl.

Vraťme se ale k samotnému zpěvníku. K jeho notové ani textové části nemám žádné výrazné výtky. Texty písniček jsou uvedeny přehledně a pokud možno na stejné dvoustraně spolu s notami. V notách je jasně zřetelné, kdy se opakují sloky a kde začíná refrén. Také akordy jsou zřetelně poskládány.

Sám jsem si řadu písniček přehrál a zdá se mi, že slova i akordy jsou uvedeny v pořádku. Ale samozřejmě, že pokud chcete hrát písničku jako Žalman, zpěvník vám nestačí. To chce i ucho nebo oko, abyste si našli ty správné přechody mezi akordy nebo jejich rozklady. Zpěvník vám však i v tomto případě poslouží jako dobrý základ. Kromě písní najdete ve zpěvníku také řadu fotek se Žalmanem i jeho novým spolem, a také zajímavý úryvek ze Žalmanových pamětí z doby kolem revoluce, kdy se rozpadala původní kapela.

Za největší nevýhodu zpěvníku považuji abecední řazení písní bez uvedení alba a ročníku narození. Přeci jen je mezi nimi až třicet let věkový rozdíl. A není špatné si moci srovnat ty nejstarší písničky s poslední tvorbou. Navíc již uvedené album Bělovláska je vlastně jakýmsi folkovým muzikálem a písně v něm na sebe volně navazují. Takhle člověk vůbec nemá šanci projít si ve zpěvníku jeho děj. A tak jedinou možností jak zjistit původ písně je náročné hledání v diskografii uvedené na konci zpěvníku.

Druhý díl Žalmanova zpěvníku je však i tak velmi dobrý. Počet "hitovek" sice nedosahuje takového počtu jako první zpěvník, ale pokud si chcete doplnit dílo tohoto folkového písničkáře, neváhejte a shánějte. V kompletu s prvním dílem získáte snad vše, co kdy Žalman zveřejnil.